

सन २०२२-२०२३ या वर्षात राज्यातील
कांदा उत्पादक शेतकऱ्यांना रु.३५०
प्रति क्विंटल अनुदान देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्रमांक:- पूरक- २०२३/प्र.क.११७/२४ स
मंत्रालय, मुंबई ३२
दिनांक :- १८ ऑगस्ट, २०२३

- संदर्भ:-**
- १) शासन निर्णय, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्रमांक:- सपस-२०२३/
प्र.क्र. ६७/२४ स दि.२७ मार्च, २०२३
  - २) शासन पत्र, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्रमांक:- सपस-२०२३/
प्र.क्र. १००/२४ स दि.२१ एप्रिल, २०२३
  - ३) शासन पत्र, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्रमांक:- सपस-२०२३/
प्र.क्र. ६७/२४ स दि.२९ मे, २०२३
  - ४) पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्रमांक :- पणन- १३ / कांदा
अनुदान योजना/२०२२-२३/३९३९/२०२३ , दि.१३ जून, २०२३
  - ५) पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्रमांक :- पणन- १३ / कांदा
अनुदान योजना/२०२२-२३/४३४८ / २०२३, दि.१७ जुलै, २०२३
  - ६) पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्रमांक :- पणन- १३ / कांदा
अनुदान योजना/२०२२-२३/४४९५ / २०२३, दि.२५ जुलै, २०२३
  - ७) शासन निर्णय सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्रमांक:- पुरक १९२३/
प्र.क्र. ३६/२०२३/ १७ स दि.३१ जुलै, २०२३

प्रस्तावना:-

चालू वर्षी राज्यात फेब्रुवारी २०२३ च्या सुरुवातीस कांद्याच्या बाजारभावात मोठ्या प्रमाणात झालेली घसरण विचारात घेऊन शेतकऱ्यांना आर्थिक मदत देण्याच्या दृष्टीने, राज्यातील कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांमध्ये, खाजगी बाजार समित्यांमध्ये, थेट पणन अनुज्ञप्तीधारकांकडे अथवा नाफेडकडे दि.१ फेब्रुवारी २०२३ ते दि.३१ मार्च २०२३ या कालावधीत लेट खरीप हंगामातील लाल कांदा विक्री केलेल्या शेतकऱ्यांना रु.३५० प्रति क्विंटल व जास्तीत जास्त २०० क्विंटल प्रति शेतकरी याप्रमाणे अनुदान शासन निर्णय, दि.२७/३/२०२३ मध्ये नमूद केलेल्या अटीस अधीन मंजूर करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे. तसेच या संदर्भात शासनपत्र दि.२०/०४/२०२३ व दि.२९/०५/२०२३ अन्वये अनुदानाच्या निकषांबाबत अतिरीक्त सुचना देण्यात आल्या आहेत.या योजनेअंतर्गत अनुदान वितरीत करण्यासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राज्यातील कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांमध्ये, खाजगी बाजार समित्यांमध्ये, थेट पणन अनुज्ञप्तीधारकांकडे अथवा नाफेडकडे दि.१ फेब्रुवारी २०२३ ते दि.३१ मार्च २०२३ या कालावधीत

लेट खरीप हंगामातील लाल कांदा विक्री केलेल्या तसेच या संदर्भात शासनपत्र दि.२०/०४/२०२३ व दि.२९/०५/२०२३ अन्वये दिलेल्या अतिरिक्त सूचनांनुसार पात्र शेतकऱ्यांना रुपये ३५० प्रति क्विंटल व जास्तीत जास्त २०० क्विंटल प्रति शेतकरी याप्रमाणे अनुदान मंजूर करण्यासाठी रु.५५० कोटी (अक्षरी रूपये पाचशे पन्नास कोटी फक्त) इतकी रक्कम सन २०२३ च्या पावसाळी अधिवेशनात पूरक मागणीद्वारे मंजूर करण्यात आली असून या रकमेपैकी रु.४६५.९९ कोटी (अक्षरी रूपये चारशे पासष्ट कोटी, नव्यान्नव लाख फक्त) इतकी रक्कम वितरीत करण्यास वित्त विभागाने मान्यता प्रदान केली आहे.

२. सन २०२३-२४ या वित्तीय वर्षात या योजनेंतर्गत होणारे खर्च खाली नमूद केलेल्या लेखाशिर्षाखालील उपलब्ध तरतूदीतून खर्ची टाकण्यात यावेत:-

मागणी क्रमांक व्ही-२

२४२५ सहकार

१०७, सहकारी पत संस्थांना सहाय्य

(०१) सहकारी पत संस्थांना सहाय्य,

(०१)(०८) कांदा उत्पादक शेतकऱ्यांना अर्थसहाय्य दत्तमत (अनिवार्य)

(२४२५ १४२१) ३३ अर्थसहाय्य

३. या योजनेंतर्गत पात्र लाभार्थी शेतकरी यांचे प्रस्ताव तालुका सहाय्यक निबंधक, सहकारी संस्था यांनी तपासून ते जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था यांचेकडे सादर केले आहेत. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था यांनी पात्र प्रस्तावांची छाननी करून ती यादी पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना मान्यतेसाठी सादर केली आहे. तसेच पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य यांनी तपासून अंतीम केलेल्या यादीनुसार पणन विभागामार्फत सदर अनुदान थेट बँक हस्तांतरण (Direct Bank Transfer) द्वारे थेट लाभार्थी शेतकऱ्यांच्या बचत बँक खात्यात जमा केले जाईल. सदर अनुदान वितरीत करण्यासाठी सहसचिव, पणन यांच्या नावे आयसीआयसीआय बँकेमध्ये एक चालू खाते (Current Account) उघडण्यात आले असून सदर खात्याचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे.

Name of the Account	Joint Secretary (Marketing), Co-Operation, Marketing and Textile Department
Account No.	039305015112
Customer ID	590717501
Bank Name	ICICI Bank Limited, Backbay Reclamation Branch
IFSC Code	ICIC0000393

४. या योजनेंतर्गत पात्र लाभार्थीयांना वितरीत करावयाच्या एकूण अनुदानाची रक्कम रु.८४४,५६,८१,७७५/- (अक्षरी रु. आठशे चव्वेचाळीस कोटी, छप्पन लाख, एकव्याऐंशी हजार सातशे पंचाहत्तर फक्त) इतकी आवश्यक असल्याचे संदर्भ क्र.६ येथील दि.२५ जुलै २०२३ च्या पत्रान्वये कळविले आहे. मात्र सद्यस्थितीत वित्त विभागाने या योजनेसाठी रु.४६५.९९ कोटी (अक्षरी रूपये चारशे पासष्ट कोटी, नव्यान्नव लाख फक्त) इतकी रक्कम खर्च करण्यास मान्यता दिली असल्यामुळे या योजनेखाली उपलब्ध रु.४६५.९९ (अक्षरी रूपये चारशे पासष्ट कोटी, नव्यान्नव

लाख फक्त) कोटी इतक्या निधीतून सद्यस्थितीत खालीलप्रमाणे निधी वितरीत करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

- अ) रु.१०.०० कोटी पेक्षा कमी अनुदानाची मागणी असलेल्या १३ जिल्हयातील पात्र लाभार्थ्यास संपूर्ण अनुदानाची रक्कम वितरीत करण्यात येईल. (जिल्हा - नागपूर, रायगड, सांगली, सातारा, ठाणे, अमरावती, बुलढाणा, चंद्रपूर, वर्धा, लातूर, यवतमाळ, अकोला, वाशिम) (विवरणपत्र-अ).
- ब) तसेच रु.१०.०० कोटी पेक्षा जास्त अनुदानाची मागणी असलेल्या १० जिल्हयातील पात्र लाभार्थ्यास ५३.९४१७ टक्के या प्रमाणात अनुदानाची रक्कम वितरीत करण्यात येईल. (जिल्हा- नाशिक, उस्मानाबाद, पुणे, सोलापूर,अहमदनगर, औरंगाबाद, धुळे, जळगांव, कोल्हापूर, बीड) (विवरणपत्र-ब).
- क) तसेच या योजनेखाली वित्त विभागाने उर्वरित निधी उपलब्ध करून दिल्यानंतर उर्वरित पात्र लाभार्थ्यास अनुदानाची रक्कम वितरीत करण्यात येईल.
५. या योजनेतर्गत मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानाची रक्कम लाभार्थी शेतकऱ्यांच्या बचत बँक खात्यात जमा करण्याकरिता डॉ. सुग्रिव धपाटे, सहसचिव (पणन) सहकार व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई (V ००१०) यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
६. पात्र लाभार्थी यांच्या यादीचे संबंधित ग्रामसभा/चावडी येथे वाचन करावे/ग्रामपंचायतीच्या फलकावर यादी प्रसिध्द करावी.
७. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या मान्यतेने व अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक- ५१४/२०२३/व्यय-२, दि.१४/०८/२०२३ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.
८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२३०८१८१७२८३४४७०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.
- महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(डॉ.सुग्रिव सं. धपाटे)

सह सचिव (पणन), महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मंत्री (पणन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा.मुख्य सचिव, यांचे स्वीय सहायक, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
३. अपर मुख्य सचिव (वित्त) वित्त विभाग, यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
४. अपर मुख्य सचिव (सहकार व पणन) , सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
५. प्रधान सचिव (नियोजन), यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
६. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे

७. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ, मुंबई
८. पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
९. विभागीय उपनिबंधक, सहकारी संस्था, पुणे
१०. सर्व जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य,
११. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखापरिक्षा) , मुंबई/नागपूर,
१२. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
१३. लेखा कोषागार अधिकारी, पुणे.
१४. मुख्य व्यवस्थापक (श्री. विकास डांगे) आय सी आय सी आय (ICICI) बँक, बँकबे
रिक्लमेशन ब्रॅन्च, मुंबई
१५. कक्ष अधिकारी (रोख शाखा), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१६. अवर सचिव (१७ स), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१७. निवड नस्ती २४ स, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

विवरणपत्र-अ

१३ जिल्हयांकरिता अनुदान मागणीनुसार वाटपाचा तपशील

(रक्कम रुपये)

अ.क्र.	जिल्ह्याचे नाव	पणन संचालक यांचे दि. १३.०६.२०२३ नुसार आवश्यक निधी	पणन संचालक यांचे दि. २५.०७.२०२३ नुसार आवश्यक निधी	उपलब्ध अनुदानातून वाटप
१	नागपूर	४ कोटी २० लक्ष ४३ हजार ८४५	४ कोटी ४४ लक्ष ४४७	४ कोटी ४४ लक्ष ४४७
२	रायगड	६६ लक्ष ५ हजार ६३७	६८ लक्ष १६ हजार ६३१	६८ लक्ष १६ हजार ६३१
३	सांगली	१० कोटी २७ लक्ष ७७ हजार ३२३	७ कोटी ९९ लक्ष १२ हजार ८६८	७ कोटी ९९ लक्ष १२ हजार ८६८
४	सातारा	१ कोटी २१ लक्ष ९८ हजार ७७६	३ कोटी ३ लक्ष ८६ हजार ३०८	३ कोटी ३ लक्ष ८६ हजार ३०८
५	ठाणे	१ कोटी ४६ लक्ष ३९ हजार ८४५	१ कोटी ४६ लक्ष ३९ हजार ८४५	१ कोटी ४६ लक्ष ३९ हजार ८४५
६	अमरावती	६५ हजार ६९९	६५ हजार ६९९	६५ हजार ६९९
७	बुलढाणा	७० लक्ष ६४ हजार १८९	३३ लक्ष ९२ हजार ६०८	३३ लक्ष ९२ हजार ६०८
८	चंद्रपूर	२ कोटी २७ लक्ष २६ हजार ५०९	२ कोटी २७ लक्ष २६ हजार ५०९	२ कोटी २७ लक्ष २६ हजार ५०९
९	वर्धा	५ लक्ष ८४ हजार ६९२	५ लक्ष ८४ हजार ६९२	५ लक्ष ८४ हजार ६९२
१०	लातूर	३५ लक्ष ९८ हजार ५७४	१ कोटी १३ लक्ष ८१ हजार ०१३	१ कोटी १३ लक्ष ८१ हजार ०१३
११	यवतमाळ	०	५ लक्ष ६३ हजार ७०७	५ लक्ष ६३ हजार ७०७
१२	अकोला	०	९५ लक्ष ६३ हजार ९५३	९५ लक्ष ६३ हजार ९५३
१३	वाशिम	०	१६ लक्ष १७ हजार ६९३	१६ लक्ष १७ हजार ६९३
	एकूण	२१ कोटी २३ लक्ष ५ हजार ०८९	२२ कोटी ६० लक्ष ५१ हजार ९७४	२२ कोटी ६० लक्ष ५१ हजार ९७४

विवरणपत्र-ब

१० जिल्हयांकरिता अनुदान मागणीनुसार वाटपाचा तपशील

(रक्कम रुपये)

अ.क्र.	जिल्ह्याचे नाव	पणन संचालक यांचे दि. १३.०६.२०२३ नुसार आवश्यक निधी	पणन संचालक यांचे दि. २५.०७.२०२३ नुसार आवश्यक निधी	वितरीत प्रमाण (५३.९४%)	उर्वरित शिल्लक अनुदान (४६.०६%)
१	नाशिक	१६० कोटी ७० लक्ष ९४ हजार ५६६	४३५ कोटी ६१ लक्ष २३ हजार ५७८	२३४ कोटी ९६ लक्ष ९३ हजार ०५८	२०० कोटी ६४ लक्ष ३० हजार ५२०
२	उस्मानाबाद	२ कोटी ८ लक्ष २७ हजार ०२०	२२ कोटी ८८ लक्ष ६४ हजार ७९६	१२ कोटी ३४ लक्ष ५३ हजार ५६२	१० कोटी ५४ लक्ष ११ हजार २३४
३	पुणे	५५ कोटी ६० लक्ष ५१ हजार ९९३	६६ कोटी ८९ लक्ष ६ हजार ६९८	३६ कोटी ८ लक्ष १९ हजार ६४५	३० कोटी ८० लक्ष ८७ हजार ०५३
४	सोलापूर	६० कोटी ५९ लक्ष ३८ हजार १२०	१०१ कोटी १६ लक्ष ७१ हजार ४४९	५४ कोटी ५७ लक्ष १२ हजार ७७८	४६ कोटी ५९ लक्ष ५८ हजार ६७१
५	अहमदनगर	५३ कोटी ९८ लक्ष ८४ हजार ३६०	१०२ कोटी ७९ लक्ष ३६ हजार ९१७	५५ कोटी ४४ लक्ष ८६ हजार ६४८	४७ कोटी ३४ लक्ष ५० हजार २६९
६	औरंगाबाद	१८ कोटी ५८ लक्ष ३३ हजार ६३७	२० कोटी ८५ लक्ष ९ हजार ९१७	११ कोटी २४ लक्ष ७३ हजार ७९४	९ कोटी ६० लक्ष ३६ हजार १२४
७	धुळे	१४ कोटी ७७ लक्ष ६३ हजार ८७४	१२ कोटी ६२ लक्ष ६८ हजार २९६	६ कोटी ८१ लक्ष ११ हजार २६५	५ कोटी ८१ लक्ष ५७ हजार ०३१
८	जळगांव	२३ कोटी ७० लक्ष ४८ हजार ८१५	२३ कोटी १६ लक्ष १७ हजार ७५३	१२ कोटी ४९ लक्ष ३८ हजार ५५३	१० कोटी ६६ लक्ष ७९ हजार २००
९	कोल्हापूर	१३ कोटी ४३ लक्ष ३४ हजार ९००	१३ कोटी ४३ लक्ष ६७ हजार ४५०	७ कोटी २४ लक्ष ८० हजार ०८७	६ कोटी १८ लक्ष ८७ हजार ३६३
१०	बीड	२२ कोटी ५४ लक्ष १४ हजार ६५७	२२ कोटी ५३ लक्ष ६२ हजार ९४५	१२ कोटी १५ लक्ष ६४ हजार ६०४	१० कोटी ३७ लक्ष ९८ हजार ३४१
	एकूण	४२६ कोटी १, लक्ष ९१ हजार ९४२	८२१ कोटी ९६ लक्ष २९ हजार ८००	४४३ कोटी ३७ लक्ष ३३ हजार ९९४	३७८ कोटी ५८ लक्ष ९५ हजार ८०७